JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
F. G. JACOBS
30 päivänä marraskuuta 1995 *

1. College van Beroep voor het Bedrijfsleven (kauppa- ja teollisuusasiain hallinnollinen tuomioistuin), Haag, on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle tämän ennakkoratkaisupyynnön. Pääkäsittelyssä kantajana on Pluimvee- en wildverwerkende industrie De Venhorst BV:n (jäljempänä De Venhorst) toimitsijamies; kyseinen yhtiö harjoitti teurastamotoimintaa ja kävi kauppaa siipikarjanlihalla ennen selvitystilaan asettamistaan. Teurastamossa oli tuotantolinja, joka alkoi elävän siipikarjan teurastuksesta ja päättyi kynittyjen ja sisäelimistä puhdistettujen kanojen varastointiin painon mukaan lajiteltuina ja muovikääreeseen pakattuina. Noin 95 % kantajan teurastamolla teurastetuista kanoista varastoitiin kokonaisina niitä leikkaamatta ja niistä luita poistamatta. De Venhorstilla leikattaviksi ja luidenpoistoon menivät ainoastaan ne kanat, joiden paino oli alle tietyn rajan ja jotka olivat huonolaatuisia. Kaikki teurastus-, kynimis-, sisäelinten poisto-, lajittelu-, punnitus-, leikkaus-, pakkaus- ja varastointitoimenpiteet suoritettiin samoissa tiloissa. Kanoja ei leikattu erillisissä tiloissa vaan samassa huoneessa, missä ihmisravinnoksi valmiit kokonaiset kanat pakattiin.

2. Alankomaiden eläinlääkintäviranomainen Rijksdienst voor de Keuring van Vee en Vlees (jäljempänä RVV) tarkasti De Venhorstin toimitilat säännöllisesti. Se suoritti seuraavia kolmenlaisia tarkastuksia:

a) *ante mortem-* ja *post mortem* -tarkastuksia koskien siipikarjan teurastusta;

b) leikkaamotoiminnan tarkastuksia;

c) varastoinnin tarkastuksia.

3. RVV veloitti De Venhorstilta maksun suoritetuista tarkastuksista. Maksun suuruus oli vahvistettu RVV:n vuosina 1991 ja 1992 tekemillä neljällä päätöksellä, jotka perustuivat Regeling Keuring en Handelsverkeer Vers Vlees Pluimvee -säädökseen (tuoreen siipikarjanlihan tarkastusta ja kauppaa koskeva säädös, jäljempänä siipikarjanlihasää-

* Alkuperäinen kieli: englanti.

dös), joka on annettu 20.6.1985. [1] Tämän säädöksen 22a pykälässä säädetään seuraavaa:

"1. Asetuksen 16 pykälän mukaisesti hyväksytyn leikkaamon on työaikana suoritetusta terveystarkastuksesta maksettava tarkastusmaksuna 6,97 Alankomaiden guldenia jokaiselta leikattavaksi tarkoitetulta, ennen luiden poistoa punnitulta lihatonnilta.

2. Poiketen siitä mitä 1 kohdassa säädetään, tarkastusmaksu on 3,50 Alankomaiden guldenia jokaiselta leikattavaksi tarkoitetulta, ennen luiden poistoa punnitulta lihatonnilta, mikäli leikkaaminen suoritetaan samassa laitoksessa, mistä leikattava liha tulee."

De Venhorstilta leikkaamotoiminnasta kannetun tarkastusmaksun suuruudeksi oli vahvistettu 3,50 Alankomaiden guldenia lihatonnilta siipikarjanlihasäädöksen 22a pykälän 2 momentin mukaisesti.

4. Kantaja oli tehnyt valituksen Alankomaiden maatalousministeriölle edellä mainituista neljästä päätöksestä sillä perusteella, että leikkaamotoiminnan tarkastuksesta kannettu maksu oli liian suuri ja sen määräytymisperuste oli epäoikeudenmukainen. Muunlaisista tarkastuksista kannettu osuus tarkastusmaksuista ei ollut valituksen kohteena. Ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, että määrätessään leikkaamotoiminnan tarkastusmaksua RVV käytti määräytymisperusteena kaikkien leikkaamohuoneessa olevien kanojen yhteispainoa. Kantaja piti tämän määräytymisperusteen käyttöä epäoikeudenmukaisena, koska ainoastaan 5 % tässä huoneessa olevista kanoista leikattiin ja niistä poistettiin luut ja loput 95 % pakattiin siellä niitä leikkaamatta ja niistä luita poistamatta. Ministeriö hylkäsi valituksen. Kantaja valitti hylkäävästä päätöksestä College van Beroep voor het Bedrijfsleveniin. Koska Alankomaiden tarkastusmaksuja koskeva lainsäädäntö perustuu yhteisön oikeuden säännöksiin, erityisesti neuvoston päätökseen 88/408/ETY, [2] College van Beroep päätti pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua seuraaviin kysymyksiin:

"Onko 15.6.1988 tehdyn neuvoston päätöksen 88/408/ETY 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että siinä tarkoitettu tarkastusmaksun osa voidaan kantaa ainoastaan siitä lihasta, josta eläimen teurastuksen ja lihan varastoinnin välillä olevan tuotantovaiheen aikana poistetaan luut ja joka leikataan, vai

1 — *Nederlandse Staatscourant* 1985, s. 120; sellaisena kuin se on muutettuna 13.12.1990 annetulla säädöksellä, *Staatscourant* 1990, s. 247.

2 — Tuoreen lihan terveystarkastuksista ja -valvonnasta direktiivin 85/73/ETY mukaisesti kannettavien maksujen suuruudesta 15 päivänä kesäkuuta 1988 tehty neuvoston päätös 88/408/ETY (EYVL 1988 L 194, s. 24).

onko määräystä tulkittava siten, että tarkastusmaksu on maksettava kaikesta leikkaamoon tuodusta lihasta riippumatta siitä, poistetaanko siitä luut tai leikataanko se?

Jos määräystä on tulkittava jollain muulla tavalla, mikä on oikea tulkinta?"

6. Teurastamoiden ja leikkaamoiden osalta direktiivissä 71/118 säädetään, että jäsenvaltion on huolehdittava, että ainoastaan sellaisen tuoreen siipikarjanlihan kauppa on sallittua, joka on saatu sen hyväksymästä ja valvomasta teurastamosta (3 artiklan 1 kohdan A alakohdan a alakohta). Hyväksyminen voidaan myöntää vain mikäli teurastamo täyttää direktiivin 5 artiklassa ja liitteessä I olevassa I ja III luvussa asetetut vaatimukset. Leikkaamotoimintaa saa harjoittaa vain jäsenvaltioiden hyväksymissä ja valvomissa leikkaamoissa (3 artiklan 1 kohdan B alakohdan a alakohta). Hyväksyminen voidaan myöntää vain mikäli leikkaamo täyttää direktiivin 5 artiklassa ja liitteessä I olevassa I ja III luvussa asetetut vaatimukset.

Yhteisön oikeuden säännökset

5. Terveyttä koskevista ongelmista tuoreen siipikarjanlihan kaupassa 15 päivänä helmikuuta 1971 annettu neuvoston direktiivi 71/118/ETY [3] yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden säännökset siipikarjanlihan hygieniaolosuhteista teurastamoissa sekä varastoinnin ja kuljetuksen aikana. Tässä asiassa kyseessä olevien tosiasioiden tapahtumahetkellä edellä mainittu direktiivi oli voimassa sellaisena kuin se oli muutettuna 10.7.1975 annetulla neuvoston direktiivillä 75/431/ETY. [4] Direktiivi sisältää teurastamoja ja leikkaamoja koskevia säännöksiä, ja siinä asetetaan ne terveys- ja hygieniavaatimukset, joiden on täytyttävä, mikäli teurastamoissa ja leikkaamoissa käsitelty liha aiotaan saattaa markkinoille.

7. Hyväksytyistä laitoksista saadun lihan on 3 artiklan mukaan oltava virkaeläinlääkärin tarkastamaa ja kauppaa varten sopivaksi toteamaa. Vain sellaisten ruhojen ja sivutuotteiden kauppa on sallittua, joiden käsittely täyttää liitteessä I olevassa V luvussa hygieniavaatimukset ja jotka ovat peräisin siipikarjasta, jolle virkaeläinlääkäri on suorittanut *ante mortem*- ja *post mortem* -tarkastuksen (liitteessä I oleva IV luku) ja joka on todettu ihmisravinnoksi kelpaavaksi liitteen I luvun VII mukaisesti. Erityisvaatimuksista ruhon osille ja luuttomalle lihalle on säädetty 3 artiklan 1 kohdan B alakohdassa. Leikkaamistoiminnan ja leikkaamon on oltava direktiivin 71/118 liitteessä I olevan VIII luvun

3 — EYVL 1971 L 55, s. 23.
4 — EYVL 1975 L 192, s. 6.

mukaisia, ja virkaeläinlääkärin on suoritettava liitteessä I olevan IX luvun mukaiset tarkastukset. Liitteessä I olevan IX luvun 42 kohdassa on terveystarkastuksesta todettu seuraavaa:

"Virkaeläinlääkärin valvontaan on sisällyttävä seuraavat tehtävät:

a) laitokseen saapuneesta tuoreesta lihasta ja sieltä lähteneestä leikatusta lihasta pidetyn kirjanpidon tarkastus,

b) leikkuutiloihin tulevan tuoreen lihan terveystarkastus,

c) tilojen, laitteiden ja työvälineiden puhtauden sekä henkilökunnan hygienian tarkastus,

d) kaikkien laboratoriotestejä varten tarvittavien näytteiden otto esimerkiksi haitallisten bakteerien, lisäaineiden tai muiden luvattomien kemiallisten aineiden olemassaolon havaitsemiseksi. Tällaisten testien tuloksista on pidettävä kirjaa,

e) kaikki muu valvonta, jota eläinlääkäri pitää tarpeellisena tämän direktiivin säännösten noudattamisen varmistamiseksi."

8. Direktiiviä 71/118 on sittemmin muutettu terveyttä koskevista ongelmista tuoreen siipikarjanlihan kaupassa annetun direktiivin 71/118 muuttamisesta ja saattamisesta ajan tasalle 17 päivänä joulukuuta 1992 annetulla neuvoston direktiivillä 92/116/ETY. [5] Koska tässä direktiivissä säädetty voimaansaattamispäivä Alankomaissa on 1.1.1994, sitä ei sovelleta käsiteltävänä olevaan asiaan.

9. Aiemmin jäsenvaltiot päättivät itse tarkastuksista ja valvonnasta kantamiensa maksujen suuruuden, joka kuitenkin vaihteli niin paljon, että se saattoi vääristää kilpailua. Tämän vuoksi neuvosto antoi 29.1.1985 direktiivin 85/73/ETY tuoreen lihan ja siipikarjanlihan terveystarkastusten ja -valvonnan rahoittamisesta. [6] Sen 1 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on kannettava maksu terveystarkastuksista ja -valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Sen 1 artiklassa kielletään myös kaikenlainen maksujen suora tai epäsuora palauttaminen. Direktiivissä itsessään ei säädetä maksujen suuruudesta, vaan neuvosto päättää sen 2 artiklan nojalla maksujen kiinteän tason tai tasot.

5 — EYVL 1992 L 62, s. 1.
6 — EYVL 1985 L 32, s. 14.

10. Neuvosto teki siten 15.6.1988 päätöksen 88/408/ETY [7] tuoreen lihan terveystarkastuksesta ja -valvonnasta direktiivin 85/73/ETY mukaisesti kannettavien maksujen suuruudesta (jäljempänä päätös). Päätöksen mukaan näistä kannetaan ainoastaan yksi maksu, joka koostuu useista osista. Jäsenvaltion viranomainen kantaa maksun siipikarjan teurastuksen yhteydessä suoritetuista tarkastuksista (2 artiklan 3 kohta), hallinnollisten kulujen kattamiseksi ja jäämien toteamiseksi tehdystä tutkimuksesta (2 artiklan 4 kohta), leikkuutoiminnan tarkastuksista (3 artikla) sekä tulo- ja lähtövalvonnasta aiheutuneiden todellisten kulujen kattamiseksi sekä varastoidun lihan tarkastuksista (4 artikla). Teurastuksen yhteydessä suoritetusta tarkastuksesta kannettava maksu on 2 artiklan 3 kohdassa ilmaistu ecuina eläintä kohti. Hallinnollisten kulujen kattamiseksi ja jäämien toteamiseksi tehdystä tutkimuksesta kannettavat maksut lasketaan ecuina lihatonnilta.

11. Päätöksessä on otettu huomioon sekä ne tapaukset, joissa teurastamo ja leikkaamo ovat erillisiä laitoksia, että ne tapaukset, joissa ne ovat saman laitoksen osia. Ensin mainitun tapauksen osalta viidennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Ottaen huomioon, että teurastus, leikkaaminen ja varastointi voidaan suorittaa erillisissä laitoksissa, jolloin tämän seurauksena kaikkia tarkastuksia ja kaikkea valvontaa, jonka kattamiseksi kannetaan palkkioita direktiivin 71/118/ETY nojalla, ei suoritetakaan teurastamossa, direktiivin 85/73/ETY 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan nojalla on näitä poikkeustapauksia varten säädettävä mahdollisuus kantaa maksut suhteessa suoritettavaan terveysvalvontaan ja tarkastuksiin." *

Päätöksen 3 artiklassa määrätään molempien tapausten osalta seuraavaa:

"1. —— direktiivin 71/118/ETY 3 artiklan 1 kohdan B alakohdan b alakohdan mukaisen leikkaamotoiminnan valvonnasta ja tarkastuksista perityn maksun osan kiinteäksi suuruudeksi määrätään 3 ecua leikattavaksi tarkoitetulta, ennen luiden poistoa punnitulta lihatonnilta.

2. Tämä 1 kohdan mukainen maksu lisätään 2 artiklan 1 kohdan mukaisiin maksuihin.

3. Päätöksen 2 artiklan 2 ja 5 kohtaa sovelletaan vastaavasti.

4. Jos leikkaaminen tapahtuu siinä laitoksessa, mistä liha saadaan, 1 kohdassa mainittua maksua voidaan alentaa enintään 50 prosentilla."

7 — Mainittu edellä alaviitteessä 2.

* Tässä ja jäljempänä esitetyt lainaukset päätöksestä N:o 88/408/ETY suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa virallisen suomennoksen puuttuessa.

12. RVV on vahvistaessaan De Venhorstilta leikkaamotoiminnasta perittävän maksun suuruudeksi 3,50 Alankomaiden guldenia ilmeisesti käyttänyt päätöksen 3 artiklan 4 kohdan suomaa mahdollisuutta alentaa kannettavaa määrää 50 prosentilla.

tai alentaa tietyiltä laitoksilta kannettuja maksuja.

Pääasia

13. Päätöksen 6 artiklassa määrätään:

"1. Luonnollinen tai juridinen henkilö, joka harjoittaa teurastamo-, leikkaamo- tai varastointitoimintaa, on velvollinen suorittamaan maksut.

2. Maksujen täysi määrä, mukaan lukien 2 ja 3 artiklassa määrätyt maksut, on periaatteessa kannettava teurastamolta. Mikäli 3 artiklan 4 kohdan ja 4 artiklan ehdot eivät täyty, on 2 ja 3 artiklassa määrätyt määrät kyseisissä tapauksissa kannettava teurastamolta, leikkaamolta ja kylmävarastolta asian vaatimalla tavalla."

14. Lopuksi on huomattava, että päätöksen 2 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä on mainittu tilanteita, joissa jäsenvaltio voi poiketa maksujen kiinteästä suuruudesta ja korottaa

15. Tämä riita-asia koskee sitä, olisiko RVV:n leikkaamon tarkastusmaksuna kantama 3,50 Alankomaiden guldenia tonnilta ollut laskettava tosiasiallisesti leikatusta ja luidenpoistoon menneestä siipikarjanlihan määrästä, joka oli vähemmän kuin 5 % kokonaistuotoksesta, vai oliko RVV oikeassa kantaessaan maksun De Venhorstin leikkaamohuoneessa olleen kokonaislihamäärän perusteella.

16. Kantaja väittää, että tarkastusmaksu olisi pitänyt kantaa ainoastaan siitä siipikarjanlihan määrästä, joka todella leikattiin ja josta poistettiin luut. Hän esittää kantansa tueksi useita perusteita. Kantajan mukaan sillä, että päätöksen 3 artiklan 1 kohdassa on viitattu ilmaisuun leikkaamotoiminta (cutting operations), ei ole pyritty siihen, että maksu kannettaisiin pelkästään sillä perusteella, että liha on leikkuutiloissa. Englanninkielisessä tekstissä käytetty ilmaisu "intended for cutting" ja ranskankielisessä tekstissä käytetty ilmaisu "destinées à la découpe" viittaavat itse leikkaamiseen. RVV on kantajan mukaan

väärässä katsoessaan hollanninkielisen termin "uitsnijderij" tarkoittavan pikemminkin leikkuutiloja kuin leikkaamista.

kuljetuslaatikot ovat puhtaita. Tilojen kunto tarkastetaan. Kolmanneksi tarkastetaan olosuhteet, joissa liha kuljetetaan käsittelyn jälkeen sekä tilojen ja kuljetusvälineiden puhtaus. Paikalla olevien työntekijöiden samoin kuin saniteettitilojen puhtaus tarkastetaan. Neljänneksi suoritetaan yllämainittuihin tarkastuksiin liittyvät hallinnolliset muodollisuudet.

17. Alankomaiden hallitus ja Euroopan yhteisöjen komissio väittävät puolestaan, että leikkaamotoiminnasta kannettavan maksun määrä on laskettava kaiken leikkuuhuoneessa olevan lihan perusteella riippumatta siitä leikataanko se ja poistetaanko siitä luut. Molemmat toteavat, että leikkaamotoiminnan tarkastuksia koskevat säännöt on annettu direktiivin 71/118 liitteessä I olevassa IX luvussa. Valvonta ei koske ainoastaan pelkkää leikkuutapahtumaa eivätkä tarkastuksen pääasiallisena kohteena ole yksittäiset eläimet. Tarkastuksen kohteena ovat leikkuutilan ja siellä tapahtuvan toiminnan kaikki osat. Itse asiassa ainoa nimenomaan tiettyyn lihaan kohdistuva tarkastus on direktiivin liitteessä I olevan IX luvun 42 kohdan b alakohdassa määrätty tarkastus. Tuomioistuimen kysyttyä Alankomaiden hallitukselta kirjallisesti, mitä tarkastuksia leikkaamoissa suoritetaan, hallitus on ilmoittanut leikkaamotoiminnan tarkastuksessa olevan neljä osaa. Lihan tultua leikkaamoon ensiksi tarkastetaan sen laatu, lämpötila, pakkaus ja merkintä. Myös kuljetusvälineiden ja lihan säilytystilojen puhtaus tutkitaan. Lihaa koskevat asiakirjat tarkastetaan. Toiseksi tarkastetaan lihan käsittely sen varmistamiseksi, että se on nopeaa ja hygieenistä ja että

18. Alankomaiden hallitus painottaa erityisesti tarvetta saada tarkastusten aiheuttamat kustannukset perittyä. Se huomauttaa, että päätöksen 2 artiklan 2 kohdassa jäsenvaltioiden sallitaan korottaa päätöksessä vahvistettuja palkkioita, mikäli se on tarpeen tarkastuskustannusten kattamiseksi. Se väittää, että kaikki leikkuutiloissa oleva liha on tarkastuksen kustannusperuste. Mikäli palkkioiden laskentaperustetta rajoitettaisiin siten, että siksi katsotaan vain todella leikattu ja luidenpoistossa ollut liha, tämä johtaisi Alankomaiden hallituksen mielestä tilanteeseen, jossa kaikkia kustannuksia ei välttämättä saataisi perittyä.

19. Komissio toteaa edelleen, että päätöksen 3 artiklan 1 kohdassa ei vaadita, että leikattu tai luidenpoistossa ollut liha olisi punnittava tai mitattava. Tarkastusmaksun maksuajankohtana ei siten ole käytännössä mahdollista tarkkaan tietää leikatun ja luidenpoistossa olleen lihan määrää. Leikkaamonpitäjä on

3 artiklan 1 kohdan mukaan velvollinen punnitsemaan ainoastaan laitokseen tulevan lihan. Mikäli maksu laskettaisiin jollain muulla perusteella, se merkitsisi punnituksen suhteen sellaista lisävelvollisuutta, jota ei voida johtaa päätöksen sanamuodosta.

20. En ole vakuuttunut siitä, että Alankomaiden hallituksen ja Euroopan yhteisöjen komission esittämä tulkinta on sopusoinnussa päätöksen rakenteen tai sen johdanto-osassa ilmaistun päämäärän kanssa. Johdanto-osasta käy selvästi ilmi, että periaatteessa tarkastuksista ja valvonnasta kannetaan ainoastaan yksi maksu, mutta niitä tapauksia varten, joissa leikkaaminen suoritetaan erillisessä laitoksessa, olisi laadittava omat säännökset. Nyt käsiteltävänä olevan asian kaltaisissa tapauksissa, joissa leikkaaminen suoritetaan itse teurastamossa, ei voida olettaa, että maksu kannettaisiin koko teurastamossa olleesta lihamäärästä.

21. Päätöksen kielen osalta huomauttaisin aluksi, että sen sanavalinnat eivät ole täysin onnistuneita ja että 3 artiklan sanamuodon voidaankin katsoa puoltavan sekä kantajan esittämää tulkintaa että Alankomaiden hallituksen ja Euroopan yhteisöjen komission esittämää tulkintaa. Päätöksen 3 artiklan 1 kohdan ilmaisun "leikattavaksi tarkoitettu liha ennen luiden poistoa" (unboned meat intended for cutting) voidaan tulkita olevan laajempi kuin esimerkiksi ilmaisu "leikattu liha" (meat actually cut). Toisaalta viittaus "leikkaamotoiminnan valvontaan ja tarkastuksiin" (the controls and inspections connected with the cutting operations) voi johtaa siihen ajatukseen, että laskentaperuste on itse leikkaaminen.

22. Mikäli maksuvelvollisuuden asettava säännös on epäselvä, sitä on mielestäni tulkittava maksuvelvollisen eduksi. Tämä tulkinta on yhdenmukainen yhteisöjen tuomioistuimen useasti vahvistaman periaatteen kanssa, jonka mukaan on suosittava sellaista tulkintaa, että kulloinkin kyseessä oleva säännös olisi perustamissopimuksen ja yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden mukainen. [8] Yhteisöjen tuomioistuin on toistuvasti katsonut, että taloudellisia seuraamuksia sisältävät säännökset on laadittava selkeiksi ja yksiselitteisiksi. Erityisesti asiassa Irlanti vastaan komissio [9] tuomioistuin totesi seuraavaa:

"Yhteisön lainsäädännön on oltava varmaa, ja niiden, joita se koskee, on pystyttävä ennakoimaan, miten sitä tullaan soveltamaan. Oikeusvarmuuden periaatetta on noudatettava erityisen tiukasti, jos säännökset aiheuttavat taloudellisia seuraamuksia, jotta ne joita säännökset koskevat, voivat tarkasti tietää heille asetettujen velvoitteiden laajuuden."

8 — Ks. erityisesti asia C-314/89, Rauh, tuomio 21.3.1991 (Kok. 1991, s. I-1647, 17 kohta) sekä yhdistetyt asiat 201/85 ja 202/85, Klensch ym., tuomio 25.11.1986 (Kok. 1986, s. 3477, 21 kohta).

9 — Asia 325/85, Irlanti v. komissio, tuomio 15.12.1987 (Kok. 1987, s. 5041, 18 kohta).

23. Joutuessaan soveltamaan moniselitteistä säännöstä, joka koskee henkilön taloudellista asemaa, yhteisöjen tuomioistuin on suosinut sellaista tulkintaa, jonka mukaan henkilölle asetettava velvollisuus aiheuttaa pienempiä taloudellisia seuraamuksia. [10] Ottaen huomioon päätöksen 3 artiklan moniselitteisyyden sitä pitäisi tulkita tavalla, joka on asianomaiselle teurastamolle edullisempi.

24. Olisi sitä paitsi epäloogista ja suhteellisuusperiaatteen kanssa ristiriitaista laskea leikkaamon tarkastusmaksu leikkaamossa olevan kokonaislihamäärän perusteella, jos leikkaamo on osa samaa laitosta kuin teurastamo. Kaikki leikkaamossa oleva siipikarjanliha on käynyt läpi direktiivin 71/118 liitteessä I olevan IV luvun mukaiset *ante mortem*- ja *post mortem* -tarkastukset, ja sen on todettu soveltuvan ihmisravinnoksi liitteessä I olevan VII luvun mukaan. Kun liha siirretään pois leikkuutiloista, jossa se on lajiteltu joko leikattavaksi tai kokonaisena pakattavaksi, se viedään varastoon, missä myös suoritetaan tarkastuksia, joista kannetaan maksu päätöksen 4 artiklan mukaan. Jos leikkaamo on osa samaa laitosta kuin teurastamo, kaikki tarkastukset suoritetaan samassa laitoksessa ja koko teurastettua siipikarjamäärää käytetään päätöksen 2 artiklan 3 kohdan ja 4 artiklan mukaisten palkkioiden laskentaperusteena. Kuten edellä esitin, olisi epäloogista ja suhteellisuusperiaatteen vastaista, että teurastamolta kannettaisiin leikkaamotoiminnan tarkastusmaksu koko leikkuuhuoneessa olevan lihamäärän perusteella silloin kun vain osa tästä lihasta todella leikataan ja siitä poistetaan luut.

25. Alankomaiden hallituksen ja Euroopan yhteisöjen komission ehdottama tulkinta johtaisi sitä paitsi järjenvastaiseen lopputulokseen. Mikäli teurastamo ei harjoittaisi lainkaan leikkaamotoimintaa, ei direktiivin 71/118 liitteessä I olevan IX luvun mukaista valvontaa ja tarkastuksia vaativaa toimintaa olisi olemassa. Silloin ei tarvittaisi tarkastuksiakaan eikä myöskään voitaisi kantaa päätöksen 3 artiklan mukaisia tarkastusmaksuja. Mikäli toisaalta ainoastaan pieni osa siipikarjanlihasta leikataan ja siitä poistetaan luut, Alankomaiden hallituksen ja Euroopan yhteisöjen komission tulkinnan mukaan maksu on kannettava kaikelta teurastetulta siipikarjanlihalta, joka jossain vaiheessa on leikkuuhuoneessa. Tämä vaikuttaa järjenvastaiselta, jos sitä verrataan tapaukseen, jossa leikkaamotoimintaa ei harjoiteta lainkaan. Maksun kantaminen todella leikatun ja luiden poistossa olleen lihamäärän perusteella johtaa loogisesti parempaan tulokseen.

26. Alankomaiden hallituksen väite siitä, että maksujen laskeminen suhteellisella laskutavalla johtaisi siihen, etteivät jäsenvaltiot saisi perittyä kyseisistä tarkastuksista aiheu-

10 — Ks. erityisesti asia 169/80, Gondrand Frères ja Garancini, tuomio 9.7.1981 (Kok. 1981, s. 1931); asia 70/83, Kloppenburg, tuomio 22.2.1984 (Kok. 1984, s. 1075); alaviitteessä 9 mainittu asia 325/85, Irlanti v. komissio sekä asia 326/85, Alankomaat v. komissio, tuomio 15.12.1987 (Kok. 1987, s. 5091).

tuneita kuluja, ei vakuuta minua. Ensinnäkään direktiivin 71/118 liitteessä I olevan IX luvun 42 kohdassa määrättyjen tarkastusten luonteesta ei seuraa, että ne olisivat täysin riippumattomia toiminnan laajuudesta ja että pelkkä siipikarjanlihan olemassaolo leikkaamossa olisi sopiva peruste maksun suuruudelle. Lisäksi eräät hallinnolliset muodollisuudet ovat samoja kuin muissa tiloissa suoritetut muodollisuudet, joista aiheutuneet kustannukset olisi katettu päätöksen 2 artiklan 4 kohdan mukaisella maksulla. Mikäli tarkastusten aiheuttamia kustannuksia ei saada katettua, jäsenvaltiot voivat aina turvautua päätöksen 2 artiklan 2 kohdan mukaiseen mahdollisuuteen muuttaa maksujen suuruutta, mitä voidaan soveltaa myös 3 artiklan mukaiseen maksuun.

27. Lopuksi komissio väittää, että kantajan esittämä tulkinta aiheuttaa käytännön ongelmia ja johtaa erityisesti siihen, että teurastamolle asetetaan ylimääräinen velvollisuus punnita leikkaamosta lähtevät leikatut ja luuttomat kanat.

Komission mukaan teurastamolla on velvollisuus punnita ainoastaan leikkaamoon saapuva lihamäärä. En ole vakuuttunut tämän väitteen paikkansapitävyydestä. Ei ole mitään syytä antaa direktiivin 71/118 liitteessä I olevan IX luvun 42 kohdan a alakohdalle sellaista merkitystä, että se vaatisi vain saapuvan muttei lähtevän lihan punnitsemista. Itse asiassa se vaatii tilastoa pidettäväksi kummastakin lihamäärästä. Teurastamon kannalta näyttäisi järkevältä pitää tarkkaa tilastoa teurastamon yhteydessä olevassa leikkaamossa todella leikatusta lihamäärästä. De Venhorstin asiassa on edelleen huomattava, että ainoastaan ne kanat leikattiin, joiden paino oli alle tietyn rajan. Tämä osoittaa selvästi, että De Venhorst saattoi tietää kyseisen siipikarjanlihan määrän. Punnitsemisvelvollisuutta ei sitä paitsi voida pitää erityisen rasittavana.

Ratkaisuehdotus

28. Edellä esitetyn perusteella katson, että College van Beroepin esittämään kysymykseen on vastattava seuraavasti:

Tuoreen lihan terveystarkastuksesta ja -valvonnasta direktiivin 85/73/ETY kannettavien maksujen suuruudesta 15 päivänä kesäkuuta 1988 tehdyn neuvoston päätöksen 88/408/ETY 3 artiklan 1 kohdan on tulkittava tarkoittavan, että siinä mainittu maksun osa on laskettava leikattavan ja luiden poistoon menevän lihan painon perusteella.